

"מקדמות יחד" -

חינוך לדמוקרטיה ולשותפות בישראל

רקע

בבחירות לרשויות המקומיות שיתקיימו ב 30.10.2018 יעמדו לבחירה 251 מועצות עירייה, מועצות מקומיות, מועצות אזוריות וכן ראשיהן של כל אלו.

הרשות לקידום מעמד האישה ויוזמות נבחרות נוספות בשנה האחרונה מעודדות נשים לקחת יוזמה ולהתמודד בבחירות לרשויות המקומיות הקרובות. כיום מכהנות במדינת ישראל רק 6 נשים כראשי רשויות מתוך 257 רשויות מקומיות.

קולן של נשים צריך להישמע ולהנהיג את השלטון המקומי ב2018 אמרה אחת המועמדות. קול קורא לנשים להתמודד לרשויות המקומיות מצביע על ההזדמנות שיש לנשים לעסוק בעשייה ציבורית משמעותית ולהציג מנהיגות אחרת.

פורום דב לאוטמן

האתגר המרכזי של פורום דב לאוטמן הוא קידום החינוך לשותפות בין החלקים השונים של החברה הישראלית. בשנת 2016 ערך הפורום מחקר איכותני שכלל ראיונות עומק בקרב ראשי רשויות, מנהלי אגפי חינוך מחלקות חינוך ואנשי מקצוע נוספים מתחום החינוך ומתחום השלטון המקומי במטרה לבחון את עמדותיהם כלפי החינוך לדמוקרטיה, להבין איך הם תופסים את תפקידם בקידום החינוך לדמוקרטיה ברשות שבראשה הם עומדים ולהכיר את החסמים הניצבים לפני הרשויות בבואן לקדם חינוך לערכים של דמוקרטיה וחיים משותפים.

ממצאי המחקר תיארו מצב לפיו במרבית הרשויות המקומיות לא נעשות פעילויות לקידום החינוך לערכי דמוקרטיה וחיים משותפים. משיקולים של היעדר תקציבים וכן משיקולי פוליטיקה, אלקטורט ופופולאריות.

העיסוק בדמוקרטיה לא נמצא על סדר היום של הרשות המקומית בין השאר בגלל נפוצותו ומורכבותו של הנושא. בנוסף ראשי הרשויות, השואפים לשקט ולמתן מענה מיטבי לצורכי התושבים, חוששים שהחינוך לדמוקרטיה והכנסת תכנים שניים במחלוקת לסדר היום החינוכי יעוררו רעש והתנגדות אצל תושבים.

לתפיסתנו **רשויות מקומיות המקדמות תוכניות העוסקות בערכים של דמוקרטיה** מחזיקים בתפיסת עולם משותפת בנוגע לחשיבות של קידום החינוך לדמוקרטיה ברשויות באמצעות שיתוף הקהילה ותכניות המשלבות הורים, עבודה משותפת עם ארגוני החברה האזרחית (המגזר השלישי), ושילוב החינוך הפורמלי והבלתי פורמלי על ידי יצירת רצף של מסרים משותפים לבית הספר ולחינוך הבלתי פורמלי (המתנ"סים ותנועות הנוער).

הטמעת ערכי דמוקרטיה ברוח האוכלוסייה המקומית מתבצע בדרכים מגוונות. אולם, המאפיין המשפיע ביותר ברשויות המקומיות המקדמות במישרין ובמובהק את החינוך לדמוקרטיה הוא **המנהיג** (בדרך כלל מי שעומד בראש הרשות). ולכן תפיסת העולם של ראש הרשות, מידת המחויבות שלו לחינוך לדמוקרטיה ויכולתו הפוליטית לקדם את החינוך לערכי דמוקרטיה ברשות שבראשה הוא עומד הם התנאים הראשוניים לקידום החינוך לדמוקרטיה ברשות.

מחקר נוסף של המעבדה למדיה ומידע של האוניברסיטה הפתוחה הציג בכנס פורום דב לאוטמן 2017 ניתוח של שיח העוסק בערכים דמוקרטיים כפי שהוא מתבטא בדפי הפייסבוק של חברי הכנסת העשרים, ובתגובות הציבור לשיח זה.

מחקר זה בדק עד כמה השיח של חברי הכנסת בפייסבוק קרוב לערכים הדמוקרטיים שאמורים היו להיות מונחלים בתכניות שונות במערכת החינוך. שיטת הניתוח התבססה על כלים לכריית מידע וניתוח טקסטואלי של ערכים דמוקרטיים וסוגיות מרכזיות שחולצו מתוך דוח מבקר המדינה שעסק בכשלון יישום התכנית לחיים משותפים: חינוך, זכויות, סובלנות, גזענות, חופש הביטוי, שסעים, ערכים, וחיים משותפים.

ממצאי המחקר הציגו בין היתר "מדרג" של חברות וחברי הכנסת המתייחס לרמת הרלוונטיות של העיסוק של כל אחת ואחד מהם בסוגיות הערכיות.

במדרג עלה כי כמחצית מחברי הכנסת מובילי השיח הערכי בפייסבוק הן **נשים**, ישנה בולטות מובהקת של חברות כנסת ביחס לייצוגן המספרי בכנסת. דבר זה מתבטא הן במדרג הערכים המשוקלל והן ביחס של חברות הכנסת לכל ערך בנפרד. למעשה ממצאים אלה מראים שתופעה זו איננה רק נחלתן של כמה חברות כנסת בולטות אלא מגמה עקבית.

בנוסף עלה כי הנוכחות הנשית בלטה ברשימת חברי הכנסת המובילים. שש מתוך עשרה המובילים במדרג הן נשים.

נתוני המחקר מראים כי חברי הכנסת מעדיפים לדון בסוגיות ערכיות המציפות מתחים בחברה הישראלית באופן עמום על מנת לגרוף אהדה רחבה ככל האפשר בקרב הציבור. באופן אירוני, שיח ערכי מטושטש זה מגמד את הסיכוי לשיח פורה בנושאי חינוך לדמוקרטיה ולחיים משותפים, מונע דיון ציבורי משמעותי, ומותיר את הציבור אדיש לסוגיות אלה.

יחד עם זאת עלה כי חברות הכנסת כותבות בשימוש במונחים ערכיים יותר מחברי הכנסת, ברוב הערכים (שסעים, ערכים, גזענות, חיים משותפים) השיח הנשי היה דומיננטי.

על כן, אחת ממסקנות המחקר היא לחתור לחיזוק והדגשת פעולתן של חברות הכנסת בהובלת קידום שיח ערכי-דמוקרטי ולעודד את חברי הכנסת משני המינים ומשני המחנות הפוליטיים להגביר את מחויבותם לשימוש בשיח זה, שכן הוא חוצה מגדרים ומחנות.

Save The Date

9.10.18
בין השעות 16:00 עד 18:00

**"מקדמות יחד" -
חינוך לדמוקרטיה ולשותפות בישראל**
במקום שבו חינוך ודמוקרטיה נפגשים בזירת הבחירות של השלטון המקומי.

פורום דב לאוטמן מבקש להזמין את המועמדות לרשויות המקומיות מהקהילות המגוונות בחברה הישראלית לרב שיח בהנחיית העיתונאית המובילה ואשת התקשורת **רינה מצליח** על היום שאחרי.

ניפגש ביגאל אלון 94
מגדלי אלון 2 קומה 15
משרדי בן חורין אלכסדרוביץ

במקום שבו חינוך ודמוקרטיה נפגשים בזירת הבחירות של השלטון המקומי

פורום דב לאוטמן מבקש להזמין כחודש לפני הבחירות לרשויות המקומיות, שבע מתמודדות מהקבוצות והקהילות המגוונות בחברה הישראלית לרב שיח עם עיתונאית על היום שאחרי.

תשתית המחקרים של הפורום בשנתיים האחרונות הצביעה על הזירה של השלטון המקומי ועל כוחן של נשים להוביל שיח ערכי משמעותי ונוקב על סוגיות מרכזיות שנוגעות לתחום של חינוך לדמוקרטיה ולשותפות. שולחן עגול של מתמודדות שיעסוק **בתפקידן ואחריותן לקידום ערכים דמוקרטיים אלה ברחבי החברה הישראלית ביום שאחרי**, יסייע בידנו להמשיך ולפעול למען החיים המשותפים יחד בסבלנות ובכבוד.

תאריך: 9.10.18 ל' תשרי התשע"ט

שעות: 16:00 - 18:00

המקום: משרדי אלכסנדרוביץ בן חורין, ת"א

עיתונאית מובילה של השולחן: רינה מצליח

מתמודדות לרשויות המקומיות שמתתפות באירוע:

1. **יערה ישורון** - לחברת מועצה מקומית מזכרת בתיה
2. **זינב אבו סויד** - לחברת מועצה בישוב הבדואי כעביה-טבאש-חג'אג'רה שבגליל התחתון
3. **טל אוחנה** - לראשות המועצה בירוחם
4. **סמירה רדא עמראן** - לראשות מועצה המקומית עין קנייא (כפר דרוזי שבשיפולי החרמון)
5. **רותם ידלין** - לראשות מועצה אזורית גזר
6. **אסתי רידר אינדורסקי** - עמותת "נבחרות" פעילה חרדית הנלחמת על זכויותיהן של נשים חרדיות לייצוג בעריהן ובמפלגות הבית שלהן
7. **ד"ר הילה דוד** - לראשות מועצת שוהם
8. **מאיה כץ** - לראשות העיר הרצלייה
9. **קרן גרין** - לראשות מועצת קדימה צורן
10. **ד"ר גלית שאול** - לראשות מועצת עמק חפר
11. **שולמית סהלו** - לחברות המועצה בקרית גת
12. **מיטל להבי- ראש רשימת מר"צ עיריית ת"א**
13. **מירית שקד** - לראשות עיריית כפר סבא
14. **ברווין עזב** - לראשות מועצת כפר קרע
15. **שלי הראל** - רשימה נשית למועצת העיר ת"א